

Sytuacja w Tajlandii

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji w Tajlandii (2014/2551(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Tajlandii z dnia 5 lutego 2009 r.¹, 20 maja 2010 r.² i 17 lutego 2011 r.³,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
 - uwzględniając powszechny okresowy przegląd praw człowieka w Tajlandii przed Radą Praw Człowieka ONZ i wynikające z niego zalecenia, z dnia 5 października 2011 r.,
 - uwzględniając oświadczenia rzecznika wysokiej przedstawiciel UE Catherine Ashton z dnia 26 listopada 2013 r. w sprawie sytuacji politycznej w Tajlandii, z dnia 13 grudnia 2013 r. i 23 stycznia 2014 r. w sprawie ostatnich wydarzeń w Tajlandii oraz z dnia 30 stycznia 2014 r. w sprawie zbliżających się wyborów,
 - uwzględniając oświadczenie wydane przez delegację Unii Europejskiej w porozumieniu z szefami misji UE w Tajlandii z dnia 2 grudnia 2013 r.,
 - uwzględniając konferencje prasowe rzecznika Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z dnia 26 grudnia 2013 r. i 14 stycznia 2014 r.;
 - uwzględniając Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych ONZ z 1966 r.,
 - uwzględniając podstawowe zasady ONZ z 1990 r. dotyczące użycia siły i broni palnej przez funkcjonariuszy porządku prawnego,
 - uwzględniając art. 122 ust. 5 i art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w listopadzie 2013 r. rozpoczęły się demonstracje po tym, jak niższa izba parlamentu Tajlandii przyjęła ustawę o amnestii złożoną przez rządzącą partię Pheu Thai (PTP – Partia dla Tajów), obejmującą różne przestępstwa popełnione od 2004 r. przez przywódców politycznych i urzędników rządowych, w tym przez brata premier Yingluck Shinawatry, byłego premiera Thaksina Shinawatrę; mając na uwadze, że były premier znajduje się na dobrowolnym wygnaniu od 2008 r. celem uniknięcia wyroku dwóch lat więzienia w następstwie skazania go w sprawie o korupcję;
- B. mając na uwadze, że w proteście przeciw proponowanej ustawie o amnestii w dniu 11 listopada 2013 r. w Bangkoku rozpoczęły się pokojowe demonstracje, na czele których stanął były wicepremier Suthep Thaugsuban, przywódca antyrządowego ugrupowania Narodowy Komitet na rzecz Demokratycznych Reform (PDRC); mając na uwadze, że protesty uliczne trwały nadal mimo odrzucenia ustawy o amnestii przez senat Tajlandii;

¹ Dz.U. C 67 E z 18.3.2010, s. 144.

² Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 152.

³ Dz.U. C 188 E z 28.6.2012, s. 57.

- C. mając na uwadze, że w dniu 20 listopada 2013 r. Trybunał Konstytucyjny odrzucił zaproponowaną poprawkę do konstytucji przekształcającą senat we w pełni wybieralny organ, a także odrzucił petycję opozycji o rozwiązanie partii Pheu Thai, co nasiliło antyrządowe protesty;
- D. mając na uwadze, że wicepremier Suthep Thaugsuban wysunął oskarżenia, że rząd jest nielegalny, i zaproponował zastąpienie parlamentu nie pochodzącą z wyborów „Radą Narodową” w celu przeprowadzenia reform politycznych i instytucjonalnych;
- E. mając na uwadze, że w czasie trwających kilka miesięcy zamieszek zginęło kilka osób, a setki zostały ranne, w tym Kwanchai Praipana, przywódca tajlandzkiej frakcji prorządowej, który został postrzelony i zraniony 22 stycznia 2014 r., a także Suthin Tharatin, przywódca tajlandzkiego ruchu antyrządowego, który został zastrzelony 26 stycznia 2014 r.;
- F. mając na uwadze, że w dniu 21 stycznia 2014 r. premier Yingluck Shinawatra ogłosiła 60-dniowy stan wyjątkowy w stolicy, Bangkoku, i otaczających go prowincjach, w ramach którego zakazano zgromadzeń publicznych powyżej pięciu osób, zezwolono na przetrzymywanie przez nawet 30 dni w areszcie osób podejrzewanych o używanie przemocy, pozwolono na cenzurowanie informacji podburzających do przemocy oraz przyznano immunitet zwalniający od odpowiedzialności karnej agencjom rządowym i funkcjonariuszom zaangażowanym w egzekwowanie tego dekretu;
- G. mając na uwadze, że Trybunał Konstytucyjny orzekł w dniu 24 stycznia 2014 r., że wybory mogą być odroczone ze względu na zamieszki, lecz rząd postanowił zainicjować oddawanie głosów z wyprzedzeniem, poczynawszy od dnia 26 stycznia 2014 r.;
- H. mając na uwadze, że wybory powszechne odbyły się w Tajlandii w dniu 2 lutego 2014 r., a głosowanie rozpoczęło się w dniu 26 stycznia 2014 r., mimo apeli Komisji Wyborczej o przełożenie wyborów ze względu na trwające zamieszki;
- I. mając na uwadze, że główna opozycyjna partia, Partia Demokratyczna, oświadczyła, że wycofała się z wyborów zaplanowanych na 2 lutego 2014 r.;
- J. mając na uwadze, że w dniu 26 stycznia 2014 r. wybory odwołano w 83 z 375 okręgów wyborczych, ponieważ antyrządowi demonstranci odcięli dostęp do lokali wyborczych, zablokowali członków komisji wyborczych i uniemożliwili wyborcom skorzystanie z prawa do głosowania;
- K. mając na uwadze, że mimo niskiej frekwencji, po spotkaniu z Komisją Wyborczą w dniu 28 stycznia 2014 r. premier potwierdziła, że data wyborów przewidziana na 2 lutego 2014 r. zostanie utrzymana;
- L. mając na uwadze, że wybory nie odbyły się w dziewięciu prowincjach, a demonstranci rzekomo przerywali rejestrację wyborców i blokowali wybory w częściach Bangkoku i na południu kraju, a zakłócenia dotknęły około 69 z 375 prowincji kraju i 8,75 mln głosujących;
- M. mając na uwadze, że prawo w Tajlandii stanowi, iż zgromadzenie ustawodawcze nie może się ponownie ukonstytuować, dopóki 95 % (lub 475 mandatów) z 500 mandatów nie zostanie obsadzonych; mając na uwadze, że z tego powodu na dotkniętych obszarach będą się musiały odbyć wybory uzupełniające;

- N. mając na uwadze, że parlament nie będzie w stanie się zgromadzić, a nowy rząd nie będzie mógł zostać utworzony, co grozi powstaniem politycznej próżni, która prawdopodobnie jeszcze przedłuży ten kryzys;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu przekształcenia się różnic politycznych i społeczno-ekonomicznych w brutalne starcia pomiędzy rządem i opozycją oraz pomiędzy demonstrantami i siłami bezpieczeństwa w Tajlandii oraz solidaryzuje się z ludnością Tajlandii, która ucierpiała w wyniku zamieszek, i ze wszystkimi rodzinami, których bliscy zginęli lub zostali ranni w ostatnich miesiącach;
 2. wzywa władze Tajlandii do dogłębnego zbadania ostatnich przypadków przemocy, w wyniku których kilka osób poniosło śmierć i zostało rannych, oraz do ścigania osób za to odpowiedzialnych;
 3. wzywa wszystkie strony do poszanowania praworządności i przestrzegania demokratycznych zasad; podkreśla, że wybory muszą być wolne i uczciwe i potępia destrukcyjne działania antyrządowych demonstrantów, którzy uniemożliwili wyborcom zagłosowanie w dniu 26 stycznia i 2 lutego 2014 r.;
 4. wzywa władze Tajlandii do zagwarantowania ochrony wolności słowa, a także prawa do pokojowych zgromadzeń i zrzeszania się; apeluje do władz o niezwłoczne zniesienie stanu wyjątkowego, ponieważ obowiązujące prawo pozwala odpowiednio opanować obecną sytuację;
 5. wzywa zarówno zwolenników rządu, jak i antyrządowych demonstrantów do powstrzymania się od jakiegokolwiek przemocy politycznej i do działania ramach w demokratycznych i konstytucyjnych struktur Tajlandii;
 6. wzywa przywódców Partii Demokratycznej do umożliwienia parlamentowi, wybranemu przez obywateli Tajlandii, wypełnienia jego mandatu;
 7. podkreśla fakt, że wniosek Narodowego Komitetu na rzecz Demokratycznych Reform dotyczący powołania niewybieralnej „Rady Narodowej” w celu zastąpienia rządu i sprawowania rządów w kraju przez okres do dwóch lat jest niedemokratyczny;
 8. wzywa rząd, Komisję Wyborczą i opozycję do natychmiastowego zaangażowania się w konstruktywny dialog oraz zainicjowanie całościowego i określonego w czasie procesu reform instytucjonalnych i politycznych, które mogłyby być zatwierdzone w drodze krajowego referendum, po którym odbyłyby się ogólne, bezpieczne, wolne i uczciwe wybory;
 9. przyjmuje z zadowoleniem, że Krajowa Komisja Praw Człowieka zwołała posiedzenie konsultacyjne z udziałem intelektualistów, przedstawicieli ruchów społecznych, przywódców religijnych i czterech byłych premierów, Ananda Panyarachuna, Banharna Silapa-acha, Chavalita Yongchaiyudha oraz Chuana Leekpaia w celu znalezienia i przedstawienia rozwiązania pozwalającego zakończyć ten kryzys;
 10. wzywa armię do zachowania neutralności i odegrania pozytywnej roli w celu zapewnienia pokojowego rozwiązania trwającego kryzysu;
 11. wyraża zaniepokojenie z powodu zajęcia budynków urzędów publicznych i stacji

telewizyjnych, zastraszania mediów i oskarżenia dwóch dziennikarzy z Phuket o zniesławienie;

12. przypomina, że podstawowe zasady ONZ dotyczące użycia siły i broni palnej przez funkcjonariuszy porządku prawnego stanowią, że władze muszą, na ile to możliwe, stosować środki niewymagające użycia siły, zanim odwołają się do użycia siły i broni palnej, a w każdej sytuacji, gdy legalne użycie siły i broni palnej jest nie do uniknięcia, muszą one zachować powściągliwość i działać proporcjonalnie do poziomu zagrożenia;
13. udziela wsparcia demokracji w Tajlandii, odnotowując jednocześnie doskonałe stosunki pomiędzy UE i Tajlandią oraz rolę Tajlandii jako źródła dobrobytu i stabilności w regionie; podkreśla fakt, że negocjacje w sprawie umowy o partnerstwie i współpracy pomiędzy UE i Tajlandią zostały zakończone oraz że wymagają od obu stron potwierdzenia ich silnego przywiązania do demokratycznych zasad i praw człowieka;
14. wzywa wspólnotę międzynarodową do poczynienia wszelkich starań na rzecz powstrzymania przemocy; wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel UE do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do dokładnego monitorowania sytuacji politycznej i koordynowania działań z ASEAN i ONZ w celu wspierania dialogu oraz wzmocnienia demokracji w tym kraju;
15. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi Tajlandii oraz sekretarzowi generalnemu ASEAN i sekretarzowi generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.